

**VALÈRE NOVARINA
&
JEAN BELLORINI**

AZ ÁRNYAK JÁTÉKA
LE JEU DES OMBRES

A 2022-ES MITEM FESZTIVÁLON BEMUTATOTT
ELŐADÁS SZÖVEGKÖNYVE

Fordító: Rideg Zsófia

PRÉLUDE

Az első pillanat örökké tart.

OVIDIUSZ

„Hitvesemért jöttem, kibe eltaposott viperának
mérge hatolt, s elorozta virágzó éveit számát.”¹

Itt alább mint a föld, hét tér terül el.
E földalatti terek lakói lángban égnek;
s fából vannak kik ottan átkelnek.
Ott a zavarodott tengerekben a halak tűz- és jégneműek.
Az alanti világok első őrzője egy angyal, akit minden hétfőn villám sújt ;
a második szinten mérgező szörnyek serege gyötri az árnyakat, és legkisebb tükröződésüket;
a harmadikon egy csapat óriási fogoly madár lebeg;
a negyediken dermedt struccokra felkúszó, éles fogú ravasz kígyók vertek tanyát;
az ötödiken nyolc varjú kenegeti az elkárhozottakat ragasztóval, salétrommal és kénnel;
a hatodikon az ige rendelése ellen tudatosan vagy öntudatlanul elkövetett összes bűn ábécé nélküli
sorrendbe van rendezve, a test kezdete és az első beszélők megjelenése óta
az "idők", "évek", "hónapok", "napok" és "percek" végéig;
a hetedikon a rendhagyó állatok szívének első dobbanása óta pang ezernyolcszázhuszonegy palack
(nagyon keserű és nagyon forró) víz, amit a bűnösök isznak, és attól azonnal feloldatnak.
A nyolcadikon nem messze, egyedül, ott van a halál;
szarvai oly hatalmasak, hogy áthatolnak a felhőkön, és áthatolnak az égen,
majd onnan visszatérve végigszántják szegény földünk teljes felszínét.
Ahogy a tenger az egész föld összes folyójának, csermelyének és patakjának vizét befogadja
– így van ezzel a Glebe-szigetek Glebeus csillagképe a csillagos égbolton.
Ott minden lélek befogadásra kerül – beleértve a tiéteket is.

„Megkíséreltem, megvallom, túrni a gyászom;
ámde Amor győzött.
Jólismert isten az ottfenn;
és, hogy emitt az-e, nem tudom én”²

I. FELVONÁS A KÁOSZ RENDJE

Szétszóratás

KHARÓN, A MENTŐS

Jó estét fény!
Szedjétek össze a fényt!
Jó estét anyag!
A fény éjzik.

¹ Ovidiusz *Átváltozások*, tizedik könyv, Devecseri Gábor ford.

² Ovidiusz *Átváltozások*, tizedik könyv, Devecseri Gábor ford.

A HALOTT SZEMÉLY

Itt vannak apám hamvai
és anyám hamvai...
összekeverem őket...
...és mégsem jövök létre.
Összerázom őket...
És íme itt vagyok én.
Szétosztom őket...
és itt van az ükfiam pora
és az eljövendő nagyapám dédunokájának hamvai...
Összekeverem mindet
egy hatalmas doboz örömben,
és egyenként a szemetesbe, az éjbe borítom őket...
Dolgok, mik itt vagytok közöttünk, tűnjetek el egy zsákban; majd egyesüljetek újra ezernyi
magban !
Dicstelenül vetik el – dicsőségben támad föl!

Mások elöl elrejtve, a sziklámhoz kötve...
A fejem egy pörgettyű;
Segítség!
Íme egyszer csak itt terem:
valami
majd nincs többé semmi sem
Egy
kettő
három
négy
Ultima necat
Hallgasd az órákat
Mindegyik megsebez, az utolsó megöl...
az utolsó téged megöl.

KHARÓN, A MENTŐS

5 781 éve próbálkozik az ember
a halállal...
anélkül, hogy sikerülne neki.
Mikor leszünk a legközelebb az élethez e fából tákolt szigeten?
Kezdetben volt a hajdannak nevezett idő,
azután eljött a mostnak nevezetett
és eljön majd a satöbbi ideje.
Újra és újra valakiben lakni, kísérteties élet!

FLIPOTE

Van egy ösvény, mérgező tiszafák árnyékolják, és mély csenden át vezet a pokoli lakhelyekre;
Ott a Sztüx élettelen vizei gőzöket lélegeznek ki; e helyre szállnak le a sírral kitüntetett szellemek
árnyai.
Sápadt hideg lakja e terméketlen földek teljes terjedelmét;
s az újonnan érkezett lelkek nem tudják, merre van az út a Sztüxhöz,

hol van a fekete Plútó rettegett palotája.
E hatalmas városnak ezernyi sugárútja és minden oldalról nyitott kapui vannak.

Hölgyeim és Uraim, bemutatom Önöknek az Árnyak játéka ellen-szereplőit:

Frau Euridiké
Frau Kharón, a mentős,
aki egyúttal a Harag gyermekei egyike is
Másik Haraggyermek, valamint a Pikk Dáma
A KÁRÓ BUBI, valamint a MAGÁNKÍVÜLI EMBER
A KÁNTOR
AZ ELLEN-KÁNTOR
ORFEUSZ! (Akarata ellenére vagyis BOTCSINÁLTA)
OVIDIUSZ!

Íme.

Jómagam pedig FLIPOTE, igen egyszerűen csak Flipote... Ja, és még valami Perszephoné-féleség...

MONTEVERDI – Hírnök 1 (szoprán)

Óh, sanyarú sors! Jaj, könyörtelen végzet!
Óh, csalárd csillagok! Jaj, fősvény égbolt!
Óh, jaj, hát énnekem kell
szavaimmal Orfeo szívét megsebezmem,
míg ő hangjával az egeket gyönyörködteti!

Tehozzád jöttem, Orfeo. A hírnök nem szerencsét,
de szörnyűséges és iszonyú hírt hozott:
A te szép Euridikéd...
A te imádott jegyesed... halott!

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Lenni! Lenni!

Lenni: ateisták Istene. Ikonikus lenni-je a ...
kerülendő szó.

Állapot ige. Az ontologikus szakadék gyűrődései mélyén barakkokba kötött állatok igéje.

„lenni ! lenni ! leenniii !” kiáltanak az állatok !

Te, « Lenni », nagy kezdőbetűd rejtekében alattomosan megbúvó « halott szó », „Lenni”,

csak egy puszta szó vagy!

Ahogy ő is az, nővéred: a halál.

A halálnak sincs semmi ereje, mert semmi más, csak stagnálás !

Egy olyan állapot, amelyről semmit sem lehet mondani, csak azt, hogy egy null-állapot... a halál fivére.

A halálé, amely szintén teljesen mozdulatlan, statikus, nulla és mozdulatlan:

a halál az egyetlen valóságos lény, mert tökéletesen nem létezik.

Erőtlen. Kőkori maradvány.

Mozdulatlan, lélekzet nélküli nem-dolog!

nincs hatalma, soha nem nyert el senkitől semmit, és nem győzedelmeskedett senki felett.

Következtetés: akik az Ourcq csatorna partján felfestették: „A halál semmi” – helyesen cselekedtek.

Egyáltalán nem halálra vagyunk teremtve.
Nekünk ez nem befejezés.
Felfal minket, de nem vagyunk az alattvalói.
A világon vagyunk, de nem a világról valók vagyunk.
Az, aki tizenegy évesen egy bükkfa kérgébe véste :
„Van élet a halál előtt?” – ő is helyesen cselekedett.

Lélegezz!
ki-be !
imádkozz !
énekelj!
fordíts meg mindent!
Kelj át rajta !

Belsőégeitek gyümölcse

FLIPOTE

Belép a Pikk Dáma ! Az álcázott Euridiké.
És a Káró Bubi. (Ál-Orfeusz!)

PIKK DÁMA

Szeretnék egyesülni Önnel nyílásai lyukainak csatlakozásainál,
kilencszer keresztezve egymással végtagjainkat.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Vágyom a hús e megsokszorosítására... hétszer...

PIKK DÁMA

Azt kívánom, hogy találkozásaink minden egyes pillanatában élve csatlakozzam Önhöz a húsában.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Vágyom a vérére.

PIKK DÁMA

Nem mutathatom meg a véretem anélkül, hogy meg ne nyílnék Önnek feneketlen lelki sebén át.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Most már csak arra vágyom, hogy az ön által valamennyi életében kiadott hangokban pihenhessek
meg. Hogy is mondjam?

PIKK DÁMA

Szeretné odaadni a testét, hogy kilencszer keveredjen az enyémmel? hogy Önből és belőlem egy
fiatal, új agy szülessen, amely egy nap néma állattá válik, amely megöl minket ?

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Holtomiglan igen.

Az én testem egy része kiáramlik az önéből és hozzá szaporodva, egy kémiai gyermeket hozunk
világra, akit addig etetünk, amíg elég idős nem lesz, aztán eltemetjük.

PIKK DÁMA

És mi a neve?

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

A neve Öldöklő János, a Visszaeső, az apjától kapta a nevét, aki Lödöklő János és az anyjától, aki A
Kivetkezett.

PIKK DÁMA

Ez az én második nevem. Honnan tudta ?

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Testünk egy része összezsomozódik, és megtilt az anyag mély ritmikus életére tett minden utalást.

PIKK DÁMA

Az egész belőlünk kiterjesztett idő alatt az idő szétterjed, de az általa kimondott beszéd köztünk
marad. És fenntartja majd a csend, amit minden szavunkkal tiszteletben tartunk.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Amíg a test kimondatlan szó, addig úgy egyesülünk vele, mintha a saját szánkban feküdne holtan.
A beszéd megelőzi a gondolatot!

PIKK DÁMA

Intonálj gyorsan egy dühös dalt!
Gyorsan!

...

Ennél egy kicsit dühösebbet, ha tudsz !

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Szó sem lehet róla, asszonyom!

PIKK DÁMA

Amikor kicsi voltam, azt reméltem, szebben fogok befejeződni. Szenvedek a haláltól és annak undorító elmúlásától. Amikor kicsi (sőt kicsinke) voltam, gyűlöltem a halált, az evészetet és az enyészetet – így szóltam: az evészetig éppúgy, ahogy az enyészetig, *ne jussak el soha !*

Ezt kérdeztem a varjútól: Mit hallasz embertelen szádon át ?

Inkább a földi égboltot részesítsük előnybe, amely kitüremkedő fejünk fölött nyugszik, mintsem a földnek e borús maradványait, amelyek porban hevernek lábainknál.

Bárhonnan nézem is, alulról-felülről ezt a gömb alakú kavicsot, azt látom, semmi értelme.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Pusztán a gyomrunk, amikor figyelünk rá mély mormogásában, ha óvatosan követnénk, hová vezetne minket?

PIKK DÁMA

Ha az egység egyszer egyesül, minden folyó a nyíl irányába folyik.

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Bizonyára a szádon keresztül is van átjárás a halálon, amikor kinyitja nagy szemeit, hogy lásson.

PIKK DÁMA

És most íme a végleg elnémult tátott száj gondolatoddal karodon!

Természetesen van átjárás a halálon.

Ti csak egy pont vagytok a rovarok között. Minden, ami látható, sötét anyagból jön létre: minden tárgy itt köztünk – és különösen azok, amelyek nincsenek itt.

MONTEVERDI – Hírnök 2 (szoprán)

Virágzó réten sétált
egynéhány társnőjével,
hogy virágokat tépjen
s belőlük koszorút fonjon hajába.
Egy fű közt rejtve sikló
álnok és gonosz kígyó
lábikrájába szúrta akkor méregfogát.
Arca rögvest fakóra vált, elhomályosult
szép szeme, amely ha fénybe gyúlt,
szégyenbe hozta a Napot.

MONTEVERDI - Tu sei morta (tenor)

Fekszel holtan, én életem, és én lélegzem?!
Így mentél tőlem el...
Hogy sohase térj vissza, én pedig élek?!
Nem, nem! Ha a dalnak van valami hatalma,
bátran ereszkedem le a mély szakadékba,
és Plutone szívét meglágyítva dalommal,
magammal hozlak téged, vissza a csillagfényre.
Vagy ha ezt megtagadja tőlem a zsarnok végzet,
ott maradok társként melletted a halálban.
Isten veled, Föld, Isten veled, ég és napfény!

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Az idő folyton kérdi, mi következik, még akkor is, ha nem akarjuk:
a szemünk láttára kell kimúlnia.

PIKK DÁMA

Melyik szemünk láttára?

KÁRÓ BUBI (MAGÁNKÍVÜLI EMBER)

Egyes és kettős szemünk.

PIKK DÁMA

A gondolatod újfent láthatatlan benned, a szavak börtönében.
Látod ezt az emberi maradványt, ahogy elhalad melletted,
mint egy hulla...
Hova mész szegény maradvány?
Az elhunyt jön, hogy elmondja nekünk, testének emlékműve forog kockán.
Ember, először magadra nézz szakadékos álmodban!
Íme az apaméh, valljuk be, nem néz ki jól.
Formálj egy embert, születése óta az én hasonlatosságomra...
Keverjünk bele három kanálnyit, és bátorítsuk ezt a keveréket.
Szeretem szpárnasszikus csontozatod, menetriai izomzatod, orbitális hasadat, tiruládat,
beprogramozott nosztalgiádat.
Szélsőségesen érzem teljes csontvázadat!
Lenyűgöző az anyag!
Minél többet gondolok rá, a gondolat annál inkább diktatúra a fejemben...!
Segítség, Örökkévaló, légy jelen helyettem! Nekem nem sikerül.

MONTEVERDI – Hírnök 3

s téged szólítva, Orfeo,
sóhajtott egy utolsót,
s kilehelte lelkét. Én pedig ott maradtam,
szívem megtelt rémülettel és szánalommal.

A földtulajdonosok

KÁNTOR

Egy magányos férfit látunk az ablakon át amint saját holttestét rágja...
a fűben a fákat alakító figurák már nem gondolkodnak.

A jelenet szigorúan az *alantban* játszódik.

Van itt valaki ?

Hé, van ott lent valaki ?

Nincs – senki van ott.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

A föld birtokosa vagyok.

Mégis anyáim és apáim egy hibalyukon átpasszírozva hoztak létre.

Milyen macerás szövetet szövök össze,

bent a hasüregek embrillionjaiban,

és mely szájon át jövök ki belőle ?

KONTRA-KÁNTOR

A neved ?

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Száz név. Ezer név.

Ezer neve a nemnek !

KONTRA-KÁNTOR

Te mindent tagadsz ?

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Igen.

Nem!

KÁNTOR

Semmi sem taszít úgy engem, mint az emberi tészta, vagy mint valami, ami hasonlatos az emberi anyaghoz, és ami valóságosan kiömlött és emberré vált azáltal, hogy hatszor gyúrták és dagasztották emberi tészttával előtted, Isten háza előtt, hogy hosszú időn át gyúrt, kőkemény emberi anyaggá váljon – mindenki szemében...

KONTRA-KÁNTOR

Mesélje el a közönségnek, hogyan formálódott ez a sárdarab, hogyan véste ki az ige.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Nem emlékszem.

KONTRA-KÁNTOR

Segítség, csend legyen: a test visszatér!

KÁNTOR

Te befejezed... jön egy másik ... Belép a másik, akit egy másik lyukon át célzol meg.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Be kell mennem az anti-világba, és beszélnem kell az anti-személyekkel, és hagynom kell, hogy az ellen-fény átjárja az ellen-tárgyakat; be kell mennem egy ellen-emberbe, ez az egyetlen lehetséges

csel, hogy kijussak innen!

Figyelmeztetek mindannyiótokat : nagyon tisztelem a valóságot, de soha nem hittem benne!

KÁNTOR ÉS KONTRA-KÁNTOR

Valóság emberei !

Dadadididogók, Afáziánusok, Nullantropok, Gimnodulák...

...

Valóság emberei, ne tekintsétek többé magatokat a valóság ügynökeinek!

Gyötrelmek

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

És akkor az ember az embert kihozta barlangjából.

Ember mondom neked újra és újra:

„Soha sehol máshol ne keress semmit csak élő testedben!”

Ekkor egy madár csiripelni kezdte :

« Marhára füttyülök rá ! »

és ekkor a madár embernek adta ki magát:

ember módjára maga elé tartva gipszképmását magamagát imádva.

Éjjel-nappal-és-éjjel látjuk a kilencvenkilenc miniatűr emberbálványt sápadt cementből és gyűrött papírból.

Ekkor a Hang így szól - *Formica' sèmepatap' és vicinális nyelven* -: "Ha azt hiszi, hogy ő az Ember, ám hadd tegye!"

S akkor az ember visszament pihenni gipszkunyhójával azonos hullájába vissza a kukába – és többé már csak az orrával gondolt mindarra ami még előtte hátravan.

MONTEVERDI – 2. szimfónia

Fény és árnyék

A HARAG GYERMEKE 1

Az alanti világ ingatag földjében otthon vagyunk.

Árnyéktestvérek, ismételjük meg a halált minden lehetséges lyukon át!

A HARAG GYERMEKE 2

Itt és ott, és ez és az között.

A HARAG GYERMEKE 1

A valóság egy négyzet.

A HARAG GYERMEKE 2

Ma még nem *embertelenítettem* a napomat.

A HARAG GYERMEKE 1

Figyelmeztetek mindannyiótokat: nagyon tisztelem a valóságot, de soha nem hittem benne.

A HARAG GYERMEKE 2

Mondjátok a fénynek, hogy legyen!

Például világítsa be idelent ezt a tágas együgyű lyukat!

A HARAG GYERMEKE 1

Szomorú ember mit csinálsz itt a szomorú emberben szomorú ember-öltözetedben?

A HARAG GYERMEKE 2

Amikor élünk, naponta újra rimánkodunk egy elhordott, használt életért...
de most, hogy már csak félig élünk, először töprengünk el: mit tettünk egykor a környező világgal,
hogyan most így számon kérnek minket.

Belép egy halott

KHÁRÓN, A MENTŐS

Ez a halott egy falat életet hordoz csendben gondolatai közepette...

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Mi maradt abból az arcán?

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

Riadó!
Senki!
Segítség!
Valaki!

KHÁRÓN, A MENTŐS

Szó és föld vagy: tested minden sejtje tartalmazza a földet, ahová menni fogsz,
ahogy minden mondatodban ott a hang, amely előhívott.

Tested soha nem volt pusztán anyag: mihelyt a testek között testet öltöttél, eleven *lélekzet*be öltözött
földből lett a te tested.

Még ha ma úgy tűnik is számodra, hogy a tested csekély értékkel bír, mert látod lehullani,
szétbomlani, mert látod elsorvadni vagy mert egyszer csak azt hiszed, hogy Isten keze téged nem
személyesen gyúrt, ahogyan azt az agyagot gyúrta és formálta, amelyből Ádám lett, tudd meg, hogy
Isten ma is a saját kezével munkálja meg szavaid: Mert amikor beszélsz, a benned elrejtett isteni ige
dolgozik a tested mélyén. Érzed-e magadon és magadban e kéznek a jelenlétét?

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

Igen. Mert hát mondhatja-e az agyag a fazekasnak: „Fazekas, elfeledtelek”?

KHÁRÓN, A MENTŐS

Emlékezz legvégső órádig arra, hogy testünk – még hanyatlásában, gyengeségében, bukásában is –
mindig dicsőséges marad, mert egyszer elhívást kapott, mert Isten szavától kapta *lélekzetét*.

Minden dobogó test, minden, mi lélegzik, az ő lelkének *lélekzete*, az ő cselekvő igéje által van.

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

Az ő igéje ? Az ő *lélekzete*, az ő lélegzete vagy az ő lelke által ? ... ez nem ugyanaz.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Ez a ritmussal teli test, ahol a vér és a levegő szüntelen körbekeringett,
most itt fekszik, egy dologgá, földdé, porrá redukálva...

ez a száj, mely nevetett, ezek a szemek... Hogyan lehetséges ez ?

KHÁRÓN, A MENTŐS

A halálunknak semmi jelentősége nincs, mert fel fogunk támadni.
A test feltámad,
ez a test
teljes fényben és teljes egészében.

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

De miért támadna fel a test?
Ha már nem kell majd ennünk és innunk,
mi haszna lesz mély szájüregünknek, két sor fogunknak, e torokcsatornának,
gyomrunk e szakadéknak,
a belek e hatalmas csomójának és bonyolult láncolatának?
Miért? De miért? Miért támadna fel?

KHÁRÓN, A MENTŐS

Azt mondd: az evéshez és az iváshoz van szád, miért nem mondd, hogy a beszédhez van?
Beszélj !
Kelj fel és járj ! Meg tudod tenni.

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

E csillagáradatot ki öntötte, ki dobta a levegőbe, Uram, ha nem a te kezed?
E halakat a tengerben, ki tette vízbe anélkül, hogy megfullasztaná,
ha nem Te?
Ki borítja rügyekkel a fákat minden tavasszal?
Ki fosztja meg őket, a tél eljöttével, leveleiktől, ha nem a te imádnivaló kezed?
Ki adta a köveknek a türelmet, hogy oly sokáig egy helyben maradjanak?
Ki rendelte el a körnek egyetlen vonallal, hogy se eleje, se vége ne legyen,
ha nem Te?
Ki mondta a háromszögnek, hogy három oldala legyen,
ha nem te?
A vonalnak, hogy fusson, a pontnak, hogy helyben maradjon?
Minden dolognak, hogy megjelenjenek?
Ki parancsolta a két szemhéjnak, hogy felnyíljanak a fényre?
A véremnek, hogy a múltó idő ütemét lüktesse halántékomban.
Ki?

KHÁRÓN, A MENTŐS

Még a végén megsiratja Euridikét?

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Sokkal jobban szerettem őt, mint bármely más kavicsot, amivel eddig találkoztam:
tegnaptól tegnapelőttig, holnaptól máig.
Úgy szerettem, mint a tegnap fényének tükröződését a holnap fűszálán keresztül.
Csodálatosan át tudta adni hangját és üres dobozát a szikláknak.

Mindent hallottam. Figyeltek rám? Soha semmit ne állítsatok a feje tetejére!
Ne helyeztetek soha egyetlen teremtményt se a teremtő fölé...
Halld meg igazán!

Euridiké! Együtt mentünk, amikor felbukkant előttünk az ismeretlen érzés.
Nem feléd fordultam én vissza, nem!
Magamtól fordultam el: bizonyára azért, hogy faképnél hagyjam magam –
hogy ne tudjam többé az utamat – hogy ne legyek.

Így járkal a por, amely a a halál alatt keletkezik...
Tanuljunk meg a a halál alatt por lenni és nem beszélni többé róla.

KHÁRÓN, A MENTŐS

Nincs olyan, hogy *a halál alatt!*
Ön jól tudja ezt!
Már mondtuk Önnek!

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Íme az ember: még soha senkit nem láttam benne.
A halál alatt ne keressétek az alkalmat arra, hogy ne kelljen róla beszélni többet.

KHÁRÓN, A MENTŐS

Nincs, semmilyen körülmények között nincs, nem is volt soha, soha nem is lesz olyan,
hogy „a halál alatt”,
hiszen nincs neki hatalma,
mert nincs ritmusa, mert az időn kívül van.
Nincs semmi mondanivalója.
Hé, te ! szegény halott! mit fogsz te csinálni odaát?

A HALOTT SZEMÉLY (EURIDIKÉ)

Lecsukom a világ szemhéját.

OVIDIUSZ

Amikor Orfeusz már eleget sírt Euridikéért a földön,
le akart szállni az árnyak világába,
a Sztüxön át.
Nép-szimulákrumokon és sírtalan szellemeken keresztülmenve elért
Perszephonéhoz és az árnyak förtelmes királyságának urához.
Ekkor hogy lantját kísérvé így énekelt :

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

*Megoldásnak egy kötél vajon elég?
Vagy egy vékony cérnaszál?
S ceruzavég?*

*Ez a körző sárba ír
Egy nem látható határt
A lenni és nem lenni között
A nem lenni... és nem születni között*

*Megoldásnak egy kötél vajon elég?
Vagy egy vékony cérnaszál?
S ceruzavég?*

2. FELVONÁS (ACTE 2) AZ ÁLLATI AKTUS (L'ACTE ANIMAL)

Fúga

MONTEVERDI – La Musica (szoprán)

Én a Muzsika vagyok, bódító zengzetemre
megnyugszik minden zaklatott kebel,
nemes hangra gyúl viszont, vagy méltó szerelem
lángjára lobban a legridegebb elme.
Arany lantom csengő hangjának hallatára
édes kábulat kél a halandók fülében,

s vágyó lelkük mélyén felcsendül észrevétlen
az égi muzsika zengő harmóniája.

FLIPOTE

A kövek ... csak kavicsok, amelyek nem ettek még port.
Kezek nélküli szavak.
Kezeink nélküli szavak.
Két nehéz csend van a kezekben...
élj velük!
De ne felejtse:
az éj semmit sem ért,
semmit de semmit
főképp nem...
a te gondolatmenetedet...

Az ellentér

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Hölgyeim és uraim, már az elején figyelmeztetem Önöket: ellenséges
vagyok a dolgokkal szemben, a természet ellensége, Isten ellenfele,
az állatok ellenfele, az emberi élet ellenszegülője vagyok;
Gyűlölöm a színeket, irtózom az ízekről, undorodom a szagoktól;
minden jelenléttől elborzadok; a létezés elborzaszt és émelyít;
az élet elviselhetetlen; a semmi elkésérít;
a valóságra allergiás vagyok; fáj minden nyelvtan;
felborítok minden mondatot; nem tűrök egy fogalmat sem;
gyűlölöm a szavakat; az ábécé viszketegetést okoz;
a tér undorít, az időtől menekülök;
a nappal beéjjelez;
minden kimondott szótag miatt szégyellem magam...
az értelmem becsap;
kerülök mindent;
megvetem magam;
tagadom, hogy beszélek és hogy a földön vagyok;
irtózom minden gondolattól; nincsenek emlékeim;

az érzések visszás érzelmeket keltenek bennem;
taszít minden, ami az értelem alá esik;
és megvetem mindazt, ami az emberek eszébe jut, mert a saját gondolataim felháborítanak;

most pedig figyeljete az elkövetkezőkre!

KÁNTOR

Az ember már régóta ellenkező irányba halad azzal, amit gondol –
szerencsére néhai ükapja jobban emlékszik rá.

KONTRA-KÁNTOR

Az ellentér (ha ugyan van ellentér?) az ellentér: hát annak benne vagyunk a közepében.
Ami pedig az ellenidőt illeti, hatpercenként veszélyesen közel kerülünk hozzá.

KÁNTOR

Mindannyian más lyukban élünk.
Ezek nyílásokkal felszereltek...
De nyafogással nem...

KONTRA-KÁNTOR

Vegyétek ki a teret a helyből: semmi nem marad;

KÁNTOR

Vegyétek ki az időt minden másodpercből: itt a pillanat.

KONTRA-KÁNTOR

Minden alkalommal, amikor minden egyes falatnál egy csepp
ürességet viszek a gyomor-üregembe, az élet öt alapelve elhagy
engem...

KÁNTOR

Csak az "én"-en keresztül lélegzem be, és az egy lyuk...
Ó, üres csuklás, miért nem öklendeztem beléd hatpercenként az üreges föld tejét?

KONTRA-KÁNTOR

Élet, fújj el, mint egy bábut!

KÁNTOR

Megettem a fűvet és az összes műanyagot.

KONTRA-KÁNTOR

Itt van előttem egy dolog, és három másik dolog *metamordózis* által –
és mind a négyben: a *dologság* visszája is... és *logod*: a dolog nevének megfordítása...
és mindannak, amit a dolog jelentett, mielőtt elaludt volna az értelmemben.

KÁNTOR

A színpad alatt a józan ész megfordítása történik nyilvánosan és
láthatatlan nyelven: a világ egyetlen más helyén sem függetlenedünk és
hagyjuk el ennyire az emberi ügyet. És látjuk az állatot beszélni.

KONTRA-KÁNTOR

Minden alkalommal, amikor egy falat kenyeret teszek a beszédlyukamba, az életelvek elhagynak engem: csak az *éénemen* keresztül lélegzem, és ez egy lyuk bennem, amit öklendezés követ... Ó, bárcsak hamarabb átkoztam volna én el azt az *én-t*, aki egyedül a földre tett engem, és nyílt sebbel a hasamon magamra hagyott! Föld teje, (ám legyen!) leheld vissza nevemet az orrlyukaimon keresztül! Fújj el engem mint egy bábút!

KÁNTOR

(*A Magánkívüli ember felé*) Hé, ne feledkezzen meg a daláról !

KÁNTOR

Vissza! Vissza!

KONTRA-KÁNTOR

Tagadom, hogy kimondtam volna az iménti mondatot.

MONTEVERDI – Proserpine (szoprán)

Jó uram, amaz árva,
ki a halál mezőit Euridiké
nevét kiáltva járja,
és édes sóhaját
te magad is hallottad az imént,
oly szájalmat keltett szívemnek mélyén,
hogy most még egyszer könyörögve kérlek,
hallgassa meg kérését istenséged.
Ó, hogyha szemem fénye
szerelmes lángolással őszintén megigézett,
ha úgy imádtad bársonyos homlokom,
mit egednek nevezted, s megesküdtél reája,
hogy nem irigyled sorsát Jupiternek, a nemes lángra kérlek,
melyet nagy lelkedben Ámor lobbantott,
hogy Euridikét engedd
visszatérni, hisz itt csak senyved.
Hadd éljen vígan, dalolva, ahogy nemrég,
s az árva Orfeónak szárítsa fel könnyét.

Mechanista balett

A HARAG GYERMEKE 1

Amikor alszunk, egymásba megyünk pihenni,
a rossz szellemekhez.

A HARAG GYERMEKE 2

Ilyen a szeretet, amely homokká és csenddé és úzótt patakokká
töröl bennünket egymásban.

A HARAG GYERMEKE 1

Hatoljunk be a másik testébe, hogy az élet végre könyörögve jöjjön, hogy
szabaddá tegyük a helyet! Ne lélegezzünk többé!

A HARAG GYERMEKE 2

Azoknak, akiket nem látunk, mert a sötétben vannak, gondolatban most szemeket kölcsönzünk.

A HARAG GYERMEKE 1

Be óhajtom bizonyítani az itt jelenlévő egész emberiségnek, hogy én állat vagyok.

A HARAG GYERMEKE 2

Csak rajta!

...

Maga egy halott, aki a kijáratot keresi?

A HARAG GYERMEKE 1

Nem, nem!

Én az emberhez hasonlatos egyed vagyok: Életerős János;
én nem vagyok ő; a belé zárt élet színésznője vagyok.

Ma még nem embertelenítettem a napomat.

A HARAG GYERMEKE 2

Íme az ember: soha senki nem volt benne.

A HARAG GYERMEKE 1

Nekünk, embereknek nincs más elfoglaltságunk, mint testeinken keresztül a bennünk lévő nagyon
hozzávetőleges gépeken töprengeni.

A HARAG GYERMEKE 2

Tanuljunk meg *a halál alatt* elveszíteni egy jó lehetőséget arra, hogy ne menjünk odébb.

A HARAG GYERMEKE 1

Nincs olyan hogy “ a halál alatt”!!!

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

János!

A HARAG GYERMEKE 1

Igen, uram?

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Az életem a tizenegyes számra épült: tizenegyedikén születtem, tizenegyedikén operáltak meg, tizenegyedikén veszett el nagyapám kutyája, egy nyolcadikán találtak rám egy négybe vágott huszonkettes késsel, és tizenegymilliárd nyolcszázötvenháromezerhuszonkettőszer csalódtam az életben. Megállapodtam a tizenegyes számban, amiből elkészítettem a koporsóm hátoldalát és belsejét.

Havonta csak egy napot éltem: a tizenegyediket:

és kétszeresét, a huszonkettediket.

Azóta a legnagyobb szeretettel viseltetem e megmagyarázhatatlan szám iránt.

Ebben összegződik annak a szerelemnek minden emléke, amelyre egykor képes voltam.

Már semmi sem ér el az orrlyukaimig. Más szint nem látok. Más testhez nem nyúlok. Az ujjaimon van az érzékeny és lényeges dolgok nem-létezésének bensőséges érzése.

Minden lélegzetvételemmel azt tapasztalom, hogy zuhanórepülésben ereszkedem a teremtés vákuumlyukába.

Sulphandiumot ittam, salpiát ittam, elrágtam a fékszíjamat, pertubicumot ettem, satilubumot hánytam, mindent magamba pumpáltam: rémes burkolatban élek.

A laktózt galaktózzá változtattam, a húst dögtelenítettem, mindent rossz sorrendben kutyultam össze ;

megöltem az anyámat, aztán hozzámentem az apámhoz, és a földbe temettem az irataikat.

Láttam a nővérem kutyáját, és fahasábokra hasogattam,

majd kérelmeztem, hogy egy második gyereket csinálhassak a nővérem kutyájának;

ettem és rágtam Adámot fogakkal nagyapám nyolc maroknyi ezüst mogyorófa koporsójában;

a halált nyugalomra helyeztem egy gödörben.

A feleségem véletlenül szült, akit fiamnak hívtak, és ő is csatlakozott az emberlánchoz, és semmi mást nem is csinált. Aztán otthagya a testét az enyémmel együtt, egy zsákban, a földnek és az orvostudománynak. A gép lecsupaszodott. Leveszem az emberi fejemet. Elegyedületlenedtem, katasztrófálisan hiányzom, alapvetően nem vagyok itt.

A HARAG GYERMEKE 1

Egy adott pillanatban odaát a fejben az emberi gondolat mélypontra kerül.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

A fogaimmal emberen kívüli tereket vájtam ki;

elkerültem a szisztematikusan elrendezett autópályák mozgásának szélte-hosszában elrejtett halottakat;

az Urat üres dobozként kerestem;

A karjaiba menekültem, mert ő nem ér hozzám. Vég nélkül és tudtomon kívül pihentem benne.

Kifele irányuló lépéseket tettem, hogy kijussak innen.

A mélység fenekére ereszkedni, minden lépést megnyitni a talpunk alatt, a földön dobogva felemelni azt: a világot egyenesbe hozni!

Végre meg akarok szabadulni mindentől, ami bennem van! És megrajzolni a talajt.

A HARAG GYERMEKE 2

Az ember nevet egyetlen mozdulattal nagybetűvel kezdve befejezni!

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Könyvet írtam belőle, egyetlen lendülettel,

és az Igen címet adtam neki;

az igen szót írtam, hogy a halál és az élet könyve legyen.

Hogy belehaljak az életbe, megírtam e könyvet, aminek vége egy nyolcszázezer kilométer hosszú igen.

Másnap, frissen keresztre feszítve, a fogadóból kilépve, azt mondtam magamnak: Íme, itt van annak a tizenkétszáz küklopsz-asszonyfejűnek a listája, akik üldözték az életemet.
A világnak: elegendem van belőled, visszamenőleg éppúgy mint előrefele.

A világ mellett láttam a másik világot is: a kettősségét minden mögött, ahol a folyosó végére kell mennem, egész a fájdalomig, hogy harcoljak. Pszichés élet!

Ezt tenni velem:
a nyelv játéka lettem!

Pszichés katyvasz jött létre fejemben! Elrakom az agyamat egy ölelés és egy öklendezés túloldalára.

Életem tömege az igazságban, szólj!

"A falban, ahova a világ engem visszalök: úr, téged hívlak segítségül"

Lám hirtelen a szerelem ismét magával ragad, és megyek a másik felé egyik lépéssel a másik után, és ismét reményt találok az életben.

Így hát az örökös akasztás fája alá menekültem, majd a logika fája alá, amelyről mi és tizenkét szülőnk hallott. A hang így szólt hozzám: "Megetted a fa húsát, amely beszédre késztet, készülj fel arra, hogy elhallgass!" Aztán lehajtottam a fejem a leghidegebbre, és állati könnyeket ontottam testemre egyiket a másik után. Majd így szóltam magamhoz, ha már így alakult: menj és hozd az X kutyát! Az „illogikus kutyát", akiben egyáltalán semmi ember nincs.

A HARAG GYERMEKE 1

Minél többet gondolok rá, a gondolat annál inkább diktatúrának tűnik a fejemben.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

A föld – amiből-aminek-mélyéből- sötét-csővéből-amin – feküdtem... egészben elnyelt engem.

KONTRA-KÁNTOR

Nézzétek a térnek ezt a megnyílását, amikor innen a szánkban beszélünk: az itt innen ott benn lévő állatnak ezt a felnégyelődését!

KÁNTOR

Elválasztott és megnyitott bennünket a szó;
egyensúlyvesztettek és nyitottak lettünk: minden ránk mért csapás innen ered.

KONTRA-KÁNTOR

Mindenben, ami a világon van, feljegyzem, a végén ott az elválás.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Ti is olyanok vagytok, mint én: foglyok egy emberben.
Csak úgy szabadulhattok ki belőle, ha egy állat kiabál odabent, hogy meghallotta...

A HARAG GYERMEKE 1

Amikor beszélünk, valami hirtelen a fejünkben kihúz minket minden egyes szóból.

A HARAG GYERMEKE 2

Azért beszélünk, mert hallottunk.

A HARAG GYERMEKE 1

Minden a világon nem lenni van, hanem megszabadulni.

Minden arra van, hogy át legyen adva.

KÁNTOR

Már értjük, hogy a világegyetemben minden dolog a szó által szabadult ki a semmiből, hogy itt megjelenjen.

KONTRA-KÁNTOR

A szó által az életet a térhez kapcsolják: ez nem egy jelenet, ami nincs, hanem az a jelenet, ami a fejünkben van, amikor beszélünk.

Ne fordulj vissza !

KÁNTOR

Egy nap, ha meghalok, kérem, írják a síromra: „Hebegő György... Az emberiség öngyilkosságának előfutára”.

Reménykedjünk valakinek az agyagjában! Már nem tudom elválasztani a nyakamat a torkomtól.

- Hé a testem ? ...

A testem azt mondja nekem : aki szeret, követ engem !

KONTRA-KÁNTOR

Egyéb esetekben az öngyilkosságot csak *visszamenőleg* ismerik el.

Másodszor. Másodszor is visszamenőleg.

KÁNTOR

Itt a föld alatt a fák egymás után sorakoznak a látszólagos ürességben: itt Hétszeres János életet szül; itt Nyolcszoros János elmegy; itt Violakulcs professzor, akit a Zoomorf embere megkettőzött, visszatér imádkozni; itt a Hasonlatosság asszonya hallgat; itt a Kerék-és-Beszéd zenész legszívesebben a kezében tartaná a mindenséget, hogy megfojtja, de magát fojtja meg, és nem engedi el.

KONTRA-KÁNTOR

Imádság minden emberért, aki valaha létezett...

Húsbaöltözött János, A Földi Hallgató, Az első emberi Manőverező, A négy lyuk lyukasztói, A strófikus gyermek, A húsból táncoló, A Mély Nevető, A Vörös-fehér Nő, A Hús és Logika Ellenfele, Az Üstökös Szamár, A Beszélő Hang, A Tiranoszofikus, A Ráctalanított Színész, Magára hagyott János, A Bosszú embere, A polikárpfaló, A Salvificatrix, A motoros atya, A Monomorfix ember, A kerékszkalibrium, A Limitróf nő, A liturgista, A Kotyvasztó, Az egyensúlytalan ember, A földbe harapó gyermek egyedül mindenki ellen...

- és egy ima minden emberért, aki elfelejtett létezni.

MONTEVERDI – Si dolce (Szoprán + Tenor)

Oly édes a kín,
amit mellemben érzek,
hogy elégedetten élek
egy kegyetlen szépségért.
A szépség magasságában
a büszkeség megnő
és hiányzik a szájalom:
de mindig akár egy szirt áll
a gög hullámával szemben
az én hitem.

A remény megcsalatra
fordul el tőlem.

Öröm és béke
nem száll le rám.

És kegyetlen imádoztam
megtagadja tőlem a vigaszt,
nem kegyelmez.

De túl végtelen fájdalomom,
túl elárult reményemen
a hitem élni fog.

Ha a szerelem lángját
soha nem érezte
e fagyos szív,

mely szívemet elrabolta,
ha a kegyelmet megtagadja
a kegyetlen szépség,
mely elbűvölte lelkem,
bárcsak szenvedve,
bűnbánóan és sóvárgóan
egy nap értem sóhajtana.

Tintavér

EURIDIKÉ

Egy egész négy éves koromban kaptam azt az ajándékot, hogy minden szót, ami a számban van, a dolgok teljes törmelékének hallottam, amit az emberiség mondott volna helyettem, és amit nekem kellett volna kiköpnöm a magam részéről: anyám az összes *a* és *v* szót a bal fülembe, apám pedig az összes *b* és *z* szót az alsó fülembe nyomta: azóta minden, amit kimondok, perforál, és beszéd közben hullámszerű ürességérzetet tapasztalok.

Este, későn, fekete tintával mondtam: Iszom az algebrai színekre! Azt mondtam az asztalomnál (miközben a székem megtámasztott): Minden élet az autoszkópban van: ittam az algebrai színekre! – feketére festett Conquistador-papírral, és a lehető leggyorsabban kitöröltem – menet közben – Rotor radírral, amit írtam, mert minden, amit addig leírtam, rossz volt, - még akkor is, ha az előző nap még az említett Alpina-papíron közérthetően ki volt írva – módszeresen helyettesítettem a holnapi gondolataimat a mai nap befalazott csendjével – amit most elmondok, úgy téve, mintha tompán, hangok örvényében törnének elő az agyamból.

Ezt az álmodtam, amely a következőképpen megy: az álszínek felemelkedése. A magas kronomonogramm kitágulása, az ametiszt szelegid sárgák szétválása, az ibolya borostyán eljövetele, a narancsok nyílt testébe való leszállás, türkizkék éjszaka a fülek mélyén; nyílt zafírkék lamellák, itt-ott a folyók szétválása vörös válaszokká, a ciánsárga kiáradása; a nyolcszáztizenkét új szín nevének kihirdetése itt: a szürkedő szín, a lillaló szín, a nyolchúrú szín ... Már nem ismerek "élénksárgát", csak etburzsot; "világoszöldet", csak urtszofot; "sötétlilát", csak szornezst...

Hirtelen megtorpanok utolsó logantróp nyelvtan tanítóm, a háromcsillagos neantik professzor tekintetének súlyától, aki arra kényszerített minket, hogy szájról szájra komorodjunk el...

... de a lélegzetünk lyukában leljünk okot a reményre: két fájdalom fogant gyermeked fejében.

A pantogirikus év huszonhatodik kloákáján levelet kezdtem írni, amely egy fekete ajtót nyitott, ami fölött fehér betűkkel a következő felirat állt:

A jóságos öngyilkos vigaszhoz.

Bevettem egy nubduliumot, és bezárkoztam a néma szobába, ahol Isten most már egyedül az anatómiámban, önmaga közepette megkérdezte tőlem:

milyen élő formában kívánod, hogy lenyeljelek?

Melyik húsvér arcodat gyűlöled?

Azt mondom neki:

Az embereket úgy látom itt, mint beszélő állatokat.

A testem egyszerűen körülvesz, mint egy pince, ahonnan nem tudok kijutni.

Az élet önhatókörben telik.

Mi, itteni emberek, a világban vagyunk, de nem a világból valók vagyunk.

A gondolatok csak az agy szüleményei.

Szemtől szemben egész életemmel, kérem őt most: hallgasson el, ne szóljon hozzám többé soha!

FLIPOTE

(Ének)

A kövekre, az aszfaltra ! a rajongó holdra !

a porra ! a lejtőre !
az időre, ami nem vár tovább !
A padló függőlegesen megszökik / A mennyezet leszakad /
És elfut lépteink alatt.

Hosszanti étkezés

KÁNTOR

Hosszanti étkezés!

KHÁRÓN, A MENTŐS

Soha nem harapunk semmit a szavakba, és mégsem lakunk jól velük soha.

Tökéletesen ártalmas a hang.

Némák vagyunk! És mégis halljuk a hang-generátor suttogását.

Jöjjön ki belőlünk a halál

- és haljon meg!

FLIPOTE

Ez az étkezés átváltoztat bennünket olyan emberekké akik már hosszú ideje átmentek agyaink alatt.

Ember, lépteid meg vannak számlálva, napjaid megosztva... neked, utódaidnak és minden azonos lisztből gyúrt embertársadnak!

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Fogtuk a teheneket, kecskéket, juhokat, pulykákat és csirkéket - amiket Isten normális állatoknak teremtett, a szükséges számú lábbal -, és ötszarvúvá tettük őket ...

Fogtuk a vizet, amelyet Isten átlátszóvá, folyóvá tett nekünk, és betonkockákba zártuk az örökkévalóságig;

Fogtuk az erdőket, amiket Isten azért teremtett, hogy eltévedjünk bennük, és útjelző cölöpök sorává redukáltuk őket;

Fogtuk a sivatagokat, amiket Isten azért teremtett, hogy csendben legyünk bennük, és hasztalan ismétlődő kör-körökkel töltöttük meg őket;

A vitorlázó madarak helyébe körbe-körbe zúgó rephajókat tettünk;

A föld rendjét, a levegő rendjét, a tenger rendjét mindenütt felforgattuk:

Északot és Delet; meleget, hideget; delet, éjt; férfit, nőt, tárgyat, dolgot; bűnt és gyilkosságot...

Az ember egy önevő, önsütő, ideoszkópikus, önfenntartó vadállat, amelyet ki kell szakítani a földből – és gyorsan el kell dobni -, mielőtt mindent felfalna.

FLIPOTE

Ha egyszer a földben leszünk, nem megyünk többé sehová okot keresni, hogy testünket máshová temessük, mint örökre lépteink alá.

Mi most itt maradunk a világ végéig, és várjuk az Örökkévalóság állomás áthaladását.

KONTRA-KÁNTOR

Nem az ön dala jön?

FLIPOTE

Nem, nem.

KONTRA-KÁNTOR

Ó ezer köszönet!

KÁNTOR

Fizetünk Önnek, hogy elénekelje a contrario-t!

FLIPOTE

Nem.

KONTRA-KÁNTOR

«Az eljövendő idő dala» áldozata által eljövendőve...

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

« Időben elmenni » az önmagát dicsőítő, éneklő alak dala...

KHÁRÓN, A MENTŐS

« Dal másvalakihez », szabad esésben kipörögve...

PIKK DÁMA

« Tarantella », mozdulatlan riturnella egy helyben!

A HALOTT SZEMÉLY

« Ütemfóbiás dal »!

MIND (ének)

Világ/ki itt elterülsz/körös-körül

/szállj le/a gyomrunkba/

Világ/ki lehullsz/

az estünkben/add magad táplálékul/a testünknek

OVIDIUSZ

Földem

Szegény földem

én emberi földem

amiből gyúrva vagyok

szegény porom

földi kérgem

én szegény támaszom

te homokból vagy

ez siralmas

KÁNTOR

Fordítsuk vissza ezt a világot, ahová Ádám tévedésből lépett be!

Utánozzuk le ezeket itt, akik látnak minket és együk meg csendjüket.

Senki nem jelenik meg e helyen, csakis szemekkel átluggatott anyagban és beszélő húsba öltözötten, groteszk karokkal szegélyezve, két lábon állva, elmerülve a térben, vagyis az idő fogságában lévő, de általa mégis megszabadított húsban.

KONTRA-KÁNTOR

Minden ember egyenlő felirattal: *ember és rebme*:

egál az ember, legál a szó.

PIKK DÁMA

Hol vannak az Orfeuszok?

FLIPOTE

Miféle Orfeuszok?

KHÁRÓN

Igyunk Orfeuszra és Euridikére!

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

De hol vannak?

FLIPOTE

Már lement a jelenetük.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Valahányszor csak volt egy gondolatom, halált koldulva,
minden dolgok tavaszát kérve, még voltam de már nem voltam...
Mevolt, amit érdemeltem, mert mevolt, amim nem volt;
soha nem gondoltam volna, hogy az leszek, ami voltam...
minden reggel saját kezűleg töltöttem meg a dolgokat – és este zsákokba ürítettem őket.

PIKK DÁMA

Nekünk itt mind nem szabad valakivé vagy valamivé válnunk, akit vagy amit birtoklunk,
különösen nem azzá, aki vagy ami vagyunk:
ellen-személyekké kell válnunk.

A HALOTT SZEMÉLY

Kénytelenek vagyunk ezt tenni.

PIKK DÁMA

Rá vagyunk kényszerítve.

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Miért?

PIKK DÁMA

Minden megadatik nekünk: még a halál is.
Az emberi élet ajándék.

A HALOTT SZEMÉLY

Vagyis az élet az egyetlen ajándékunk ?

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Beléd és belém a világ megjelenése óta hallott és gondosan megfordított
mondatok mindegyike idővel bevészódik.

PIKK DÁMA

Minden mi testet ölt egy ölnyt tart.

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Minden eljövendő dolognak meg kell ugatnia
saját metamorfózisát.

FLIPOTE

Keresem a helyet, amely egyszer és mindenkorra megfelel végre az agyamnak.

MONTEVERDI – symphonie 3

3. Felvonás Átvonuló népek

OVIDIUSZ

„Menek az ösvényen csöndben, mely a földre vezet fel,
árnyborított, meredek-lejtős, tele sűrű homállal;
s már közelébe is érnek a felső föld peremének:
itt, félvén, hogy elillan a hitvese, látni mohóan
Orpheus megfordul, mire ő tűnik tova tüstént.
Nyújtja kezét: ölelést keresőn, megölelni akarja,
s, jaj, csak a szertefutó levegőbe ölelhet a karja!
Ő meg, az ismét haldokoló, nem sír az uráról
semmi panaszt (másról sírhatna-e, mint szeretetről?),
s „Légy boldog” szól még hozzá legutolszor: a hangja
már alig is hallik, s maga ismét visszairamlík.”

MONTEVERDI – *S'apre la tomba (Szoprán)*

Megnyílik a sír, halálomat, halálomat
jelentem neked, hullajts egy könnycseppet,
s add meg végre add meg végre nekem a megkésett szájalom,
a megkésett szájalom egyetlen
egyetlen egy jelét,
és ha szerelmem megbántott, bocsáss meg
és ha szerelmem
és ha szerelmem megbántott
bocsáss meg
bocsáss meg nekem

PIKK DÁMA

Ez óra (tizenegyedik óra...) tájékán kezdtem magányoskodni a magam által megnyitott melodrom előtt, az itt ok nélkül egybegyűlt emberek jelenlétében, egyedül voltam az egyedülléttel lényemmel a kerítés felé, – amiben megbotlottam, amihez egyedül tákoltam hozzá magam, annyira keserűnek, annyira mogorvának találva az anyagot, hogy az éjhosszának naphosszán át, egy pillantás erejéig szertefoszlottam.

Az én halott. A túlélők helyben maradnak. Irigykedés nélkül. Távol a naptól.

Ez hatékony, de vajon helyes-e?
Kívánom a Holnapoknak, hogy megtörténjenek.
Kívánjuk a Holnapoknak, hogy megtörténjenek!

KONTRA-KÁNTOR

Csakazértis az élőben éltem. Azt hajtogattam: test ideája, adj nekünk halált!
és elképzeltem, hogy négy fejem van.
Egymást keresztező arcaimon maszk maszk hátán.
Estéknént mondogattam a testnek – amely azt állította magáról, hogy tartalmaz engem –,
hogy ő semmi más, csak egy zöld kutya, egy nullarc, egy sima törzs,
körkörös kör,
avagy egy eszperantó dal.
Minden elől menekültem mindenhová, anélkül,
hogy megmozdultam volna:

Többé már nem tudom a két agyömbömet ugyanabba a mentalitás dobozba tenni.
Az elmúlt nyolc napban a gondolataim különböző irányokba rímeltek.
Már nem tudom a kezeimet párhuzamosan tartani – és engedni nekik, hogy a főt a törzs helyére tegyék.

A fejem közben fenyegetően mozdíthatatlan.

Ráhagyom agyamra a többit...

Körülfonom némasággal...

Utazom a koponyám körül.

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

A Poitiers-i Szent Hilárból kifelé jövet egy rózsaszín és kék biciklis hölgy egy régi pékség katalógusát lapozgatta.

A Saint Quentin-i "Sportosok" kávézóból kilépve három kutya tartott vissza egy jó tucat kék pulóveres férfit pórázon.

A Colombes-i Boulevard Jules-Vallès sarkán állva volt egy szomorú illető, aki pszichés módon sodorta cigarettáját.

Gracias a la vida

4. FELVONÁS FÚGA

Rosace

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Miért ez a csend?
Miért ez a szünet?
Miért ez az űr?

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Istennek.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Ó, Ön hiszi?

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

A franciában van egy ragyogó anagrammája
a DIEU (Isten) szónak: a VIDE (űr).
A Dieu (Isten) egy csend-szó, egy elhívás, egy levegőlyuk,
amely lehetővé teszi, hogy a szellemben visszanyerjük a lélekzetet...
Egy szellőzőlyuk, amely lehetővé teszi a mozgást...
Egyetlen más szó sem üt ekkora lyukat.
A francia nyelvben ez egy űr, egy mágnes-szó.

BOTCSINÁLTA ORFEUSZ

Fejtse ki ezt nekünk pontosabban!

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

ALAIN DE LILLE tanúsítja, hogy "Isten az az érthető szféra, amelynek középpontja mindenütt, a kerülete sehol"; MILÁNÓI AMBRUS hozzáteszi: "semmi sem inkább Isten sajátja, mint hogy örökké létezik"; BOSSUET kijelenti, hogy "Isten az, akiben a nem-létnek nincs helye"; MENDEL DE KOTSK RABBI töpreng: "Hol lakik Isten? Isten ott száll meg, ahová beengedik"; míg LEIBNIZ azt állítja, hogy "Isten a monádok fulgurátora"; AREOPAGOSZI DÉNES azt tanácsolja: "józan hallgatással nevezzük meg Istent"; EUGENE PELLETAN megjegyzi: "aki Istent mond, az nem mond semmit"; a napórák arra tanítanak, hogy "a fény Isten árnyéka"; JOINVILLE felsóhajt, hogy "Isten olyan jó dolog, hogy jobb nem lehet"; SZENT ÁGOSTON megjegyzi, hogy "Isten nem gondolkodik" PLATÓN szemében Isten „lényege szerint láthatatlan és felfoghatatlan"; SZALÉZI SZENT FERENC felkiált: "Ó, isteni tökéletességek mélysége, milyen csodálatra méltó vagy, hogy egy tökéletességben birtoklod minden tökéletesség kiválóságát olyan kiváló módon, hogy senki más nem értheti meg, csak te magad! " A Korán huszonnegyedik szúrája így szól: "Isten az egek, s a föld Világossága. Az Ő világossága olyan, mint a zug, melyben a lámpa. A lámpa az üvegben, s az üveg, akár a tündöklő égitest. (A lámpa, mely) az áldott fából lobbantatott fel, az olivából, mely nem keleti, s nem nyugati, melynek olaja még akkor is majdhogyan felizzik, ha a tűz meg nem is éri. Világosság a világosságon."; VOLTAIRE elismeri, hogy "ha Isten nem létezne, akkor ki kellene találni"; BERNARD FALGA, SPINOZA-t idézve, azt állítja, hogy "Isten a tudatlanság menedéke"; JEAN ROSTAND megállapítja, hogy "ha valaki megöl egy embert, gyilkos; ha valaki emberek millióit öli meg, hódító – és ha mindet megöli, isten"; ÉZSAIÁS azt vallja, hogy "erős vára Ő a nincstelennek, erős vára a szegénynek a nyomorúságban, oltalom a zivatarban, árnyék a hőségben"; PIRKEI RABBI ELIEZER feltárja: "Isten a tövisbokrban nyilvánul meg, mert az a fájdalom fája; és Isten szenved, amikor a héberek

Egyiptomban szenvednek"; NIETZSCHE harsogja, hogy "Isten halott"; GEORGE BATAILLE esküszik, hogy amit Isten "élvez, az az önmagával szembeni gyűlölet, amelyhez idelent semmi nem fogható"; DOSZTOJEVSZKIJ azt állítja, hogy "ha Isten nem létezik, akkor minden megengedett"; LACAN ezzel szemben így érvel: "Ha Isten nem létezik, akkor egyáltalán semmi sem megengedett. A neurotikusok minden nap bizonyítják ezt nekünk"; ANDRÉ SUARÈS számára: "Ha Isten halott, akkor minden halott"; a GONCOURT testvérek egyetértenek abban, hogy ha "Isten teremtette a közösülést, akkor az ember teremtette a szerelmet"; ANDRÉ BRETON szerint "Isten egy disznó"; MADAME GUYON lángol: "Isten csupa száj, ahogyan csupa szeretet is"; BINGENI SZENT HILDEGÁRD azt mondja, hogy „Ő lesz a lények összességének visszatérése a semmiből "; ANGÈLE DE FOLIGNO Krisztusban látja „változó szívét mindennek, ami lélegzik”; MARGUERITE DURAS bizonygatja, hogy „ha Isten lenne, nem lennének többé alkoholisták”; FRANÇOISE HARDY rámutat, hogy „Ő itt van”; MARIE CURIE halálos ágyán azt kérte, hogy „több névvel illessék Őt, mint ahány atom van”; A SZENTHÁROMSÁG ERZSÉBETJE biztosít bennünket, hogy „egy semmiség megnevezi Őt, de semmi sem tudja meghatározni”; SZENT BONAVENTURA kalapálja: "Ha Isten Isten, akkor Isten van"; ACHILLE CHAVEE elszólja magát, miszerint "Isten egy álom, mely álmodni hagy minket"; ECKHART MESTER azt írja: "Isten nihil"; JOSEPH DE MAISTRE megjegyzi: "tudjuk, hogy ő van, mielőtt azt tudnánk, ki ő"; GIRAUDOUX arra célozgat: "minden rossz abból ered, hogy Isten ember"; BAUDELAIRE gyanítja, hogy: "Még ha Isten nem is létezne, a vallás akkor is szent és isteni lenne"; HEGEL visszavág, hogy "a világ nélkül Isten nem Isten"; LOUISE MICHEL úgy találja, hogy "a jó Isten túlságosan Versailles-i"; CIORAN azt mondja, hogy "Isten egyáltalán semmi, aki csak semmiségének túlbujánzása révén létezik"; ami MONTESQUIEU-t illeti, fogad rá, hogy "ha a háromszögek Istent alkotnának maguknak, akkor három oldalt kölcsönöznének neki"; DESCARTES, átvéve SZENT ANZELM szavait, úgy fogalmaz, hogy "Isten tökéletes, márpedig ha a létezés hiányozna belőle, akkor nem lenne tökéletes, tehát létezik"; DÁNIEL próféta két igével jelöli Istent: "Ő megment, megszabadít"; SARTRE ezt sulykolja: "Isten hallgat, ezt nem tudnám megcáfolni"; NIETZSCHE felteszi magának a kérdést, vajon "az ember Isten botlása, vagy Isten az emberé?"; az AL-KORÁN hirdeti: "Akármerre fordulunk, az mindig Isten fele van"; DIETRICH BONHÖFFER levonja a következtetést: "Csak egy gyenge Isten hozhat segítséget"; DIDEROT megállapítja, hogy "a keresztények Istene olyan apa, aki inkább az almáival törődik, semmint a gyermekeivel"; SZENT DÉNES azt vallja, hogy "Isten a csend ragyogó sötétsége"; ACHILLE CHAVÉE megjegyzi, hogy az ember "könnyen felfedezi Istenben az antropomorfizmus súlyos jeleit"; KANT csak "nagyon csekély elméleti hozadékot" ismer el Istenben; HUBERT-FELIX THIEFAINE biztosít bennünket arról, hogy "Isten egy drótszőrű foxterrier"; PAUL CLAUDEL rácsodálkozik, hogy Isten milyen gazdag; VOLTAIRE beismeri, hogy "a világegyetem zavarba hozza, nem tudja elképzelni, hogy ez az óra létezik, és ne lenne órásmester"; PREVERT azt mondja, hogy "Isten egy farkatlan kis emberke, aki a tűz mellett pipázik"; HEGEL igazolja, hogy "Isten maga is meghalt"; PASCAL szívéhez szorítja a feliratot: "Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene, nem a filozófusoké és a tudósoké "; MALLARMÉ 1867. május 14-én kelt levelében felidézi "küzdelmét ezzel a csúnya, öreg tollazattal, Istennel, akit, szerencsére, sikerült leterítenie"; VICTOR HUGO így foglalja össze: "rögzítések Istent a bitófához, és megvan a kereszt"; MAURIAC örül, hogy "minden ember sorsában ott van Isten, aki figyel"; GAINSBURG hozzáteszi, hogy "Isten havannai szivart szív"; SADE szónokol: "Ah! ha létezik a te Istened, mennyire gyűlölöm őt! "; EPIKUROSZ megjegyzi, hogy Isten „gördülékenyen forog önmaga körül”; JEAN-JOSEPH SURIN felsóhajt, hogy "ő a tisztító szeretet, a világító szeretet, a működtető szeretet, a sóvárgó szeretet, a villámló szeretet, a sebző szeretet, az uralkodó szeretet, a mámorító szeretet, az égő szeretet, a keresztre feszítő szeretet, az átalakító szeretet, a diadalmas szeretet, a felemésztő szeretet"; MICHELET lezuhan: "A világ Istene a lottó"; ARTAUD felkiált: "Isten egy lény? Ha az, akkor egy nagy szar"; LEIBNITZ azt válaszolja, hogy "Isten abszolút tökéletes"; HEIDEGGER azt feltételezi, hogy "Isten a nem jelenlévő Létező hiányzó maradéka"; MICHEL LEIRIS azt találja ki, hogy "Isten egy metafora"; VALÈRE NOVARINA azt állítja, hogy "Isten az egyes szám negyedik személye"; MALEBRANCHE megállapítja, hogy "Isten a lélek helye, ahogy a tér a testeké"; SZENT ÁGOSTON tudja, hogy "Aki nem gondol Istenre, idegen marad önmagának"; DÁVID így kiált: "

Te vagy nekem az irgalom, a vár, az erős bástya, a szabadító, te vagy a pajzsom és a menedékem!"; "Arcole-ban BONAPARTE úgy dönt, hogy "Isten a végzet"; MAUPASSANT "Istent egy mézáróshoz hasonlítja, akinek minden nap halálra van szüksége, és aki időről időre fizet a háborúkért"; ALBERT COHEN megállapítja róla, hogy olyan, mint "egy öreg szolga, akit az imacsengő megkongatásával kell hívni"; ARISZTOTELÉSZ azt állítja: "Isten olyan tökéletes, hogy nem gondol másra, csak önmagára"; ÉLUARD és PERET azt suttogja, hogy "Isten még a korallt is megnyugtatja"; ALBERT COHEN azt vallja, "Isten olyan kevéssé létezik, hogy szégyelli magát"; JOHN LENNON így dúdol: " Isten olyan fogalom, amely alapján mérjük fájdmunkát "; DÜRKHEIM számára "Isten a társadalom"; DARWIN számára "Isten egy csont"; SERGE PEY azt kántálja, hogy "Isten egy kutya a fák között"; ALBERT EINSTEIN kijelenti: "Ez a mély és intuitív meggyőződés, hogy létezik egy magasabb szellemi erő, amely az áthatolhatatlan világegyetemben nyilvánul meg, az én Isten-definícióm tartalma"; JOUBERT kijelenti, hogy "az Istenről való gondolkodás valódi tett"; a Máté azt mondja, hogy Jézus azt mondta: "Isten nem a halottak Istene, hanem az élőké"; GAINSBURG azt énekl: "Isten zsidó"; TRISTAN TZARA úgy gondolja, hogy "Isten a rutinban van"; MARGUERITE PORETE ragaszkodik ahhoz, hogy "az embernek a maga részéről mindent meg kell tennie, ami az értelemhez tartozik, a szeretet része pedig Isten és egyedül Ő"; SZENT TAMÁS biztosít minket arról, hogy "Isten az egyetlen lény, akiben a lényeg és a létezés egy"; ERNEST HELLO a Semmitől Istenig című művében felkiált, hogy "rajta kívül semmi vagyunk"; RUDOLF BULTMANN azt mondja, hogy "minden beszéd Istenről, ha van Isten, bűn – ha viszont nincs, értelmetlen beszéd"; RUMI a CXDIII. négysorosban vallja: " Hajnalban eljött hozzám az, akit szép arcáért irigyelnek az égiek is. Tekintetét szívemre szegezte: S míg eljött a reggel, sírt ő, és sírtam én. Akkor azt kérdezte: Kettőnk közül vajon melyikünk a szerető?"; "SIGMUND FREUD így eleméz: "Isten lélektanilag nem más, mint egy átlényegített apa, a vallás pedig az emberiség egyetemes kényszeres neurózisa"; HALLADZS ki meri mondani: "Á, valóban, az én 'Énem' Ő? " Aná al-Hakk"; JARRY megjegyzi, hogy "Isten a legrövidebb út a nulla és a végtelen között"; MARGUERITE PORETE arra figyelmeztet, hogy "aki akkor beszél Istenről, amikor akar, akinek akar és ahol akar, annak tudnia kell, hogy soha nem érezte a valódi istenszeretetet"; JÁNOS tanúsítja, hogy " Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet. "; SADE márki megismétli, hogy "legnagyobb bánata az, hogy nincs Isten, és hogy emiatt meg van fosztva attól az örömtől, hogy sértegesse Őt"; FURETIERE megjegyzi, hogy " az Isten szó majdnem minden nyelven négy betű "; RÓMAI JUSTIN azt írja, hogy "Isten névtelen"; DAMASZKUSZI SZENT JÁNOS következtet: "Az, hogy Isten létezik, nyilvánvaló; de hogy létét és természetét illetően micsoda, teljesen megfoghatatlan és ismeretlen számunkra"; és PÁL e szavakkal fejezi be: Senki sem látta még Istent, „a ki hozzáférhetetlen világosságban lakozik". "Deus est qui sola ignoventia mente cognoscitur." Isten az, akit egyedül az elme tudatlansága ismer.

KÁNTOR

Úgy gondolja, hogy a halál emberi találmány?

MAGÁNKÍVÜLI EMBER

Igen.

A halál emberi találmány, úgy hiszem.

MONTEVERDI – Orfeo V. felv. (tenor)

Téged pedig, drága lelkem,
ha árnyad még visszatér e nyájas, hű berekbe,
várjon akkor a legnagyobb dicséret:
tegyen szenté lantom hangja s az ének.
A szívnek oltárára helyezem lángoló lelkem,
tehozzád méltó áldozat legyen.

Szillabáriumok

ORFEUSZ

Hány szót mondhatok még?

OVIDIUSZ

Kétszáznegyvennyolcat..

ORFEUSZ

Mennyit?

OVIDIUSZ

Kétszáznegyvenhetet.

ORFEUSZ

Hány szót is mondhatok még?

OVIDIUSZ

Kétszáznegyvenkettőt.

ORFEUSZ

Mindent egybevéve és összesen?

OVIDIUSZ

Igen.

ORFEUSZ

A padló van; az eső zuhog; zebrázom a csöveket; a tanúskodó kavicsokat az asztalomra tettem; egyre több személy – bennem vagy rajtam kívül – mondja, hogy fázik a mancsuk; ma izzik a nap; elmegyek sétálni a Vénuszlakókhöz; aztán felkelem a reggelt.

Legyenek áldottak, akiknek a nyelve a fejemben szól hozzám; áldott az élet, amely elszökik előlünk; zöld árnyék az a zöld árnyék; ki fogok söpörni.

OVIDIUSZ

Már csak százhetvenkilencet.

ORFEUSZ

Az ablakon keresztül látunk: egy csoport fenyőfát; egy magányos kéttörzsű fenyőfát; egy romos gerendás házat; egy csalánsövényt; egy füves rétet magyallal; zöld- sötét vagy kék-sötét, zöld-kék-sötét fenyőfákat; a fenyőfák még mindig itt sötéten; egy kék vagy kékesszürke dombot; a domb alja felett a nagyon- nagyon-nagyon fehér eget; alatta a kissé kékebb eget; a csalánok között büdöske vagy fűzfűz.

OVIDIUSZ

A gyógynövények neveit, mondd ki a gyógynövények nevét!

ORFEUSZ

Még ki tudom mondani a gyógynövények nevét?

OVIDIUSZ

Mondd ki az összes gyógynövény nevét, amit ismersz!

ORFEUSZ

Csalán, disznóparéj, rétihéj, bojtorján, tűztövis, zsurló, csenkesz, árpa, gyümölcsösfű...

OVIDIUSZ

Énekelj nekünk valamit alulról: a föld alól. Énekelj egy fának!

ORFEUSZ

A következő álmot álmodtam: egy száj kinyílt, és én hallgattam: egy kanyargós, szederrel benőtt, félig eltűnt ösvényen egy hegyre másztam fel, amelynek a csúcsán egy elhagyatott völgy, a Nullföld állt, egy száraz vidék, a legcsekélyebb növényzet nélkül, egy árnyék nélküli, kopár kiterjedés.

A hetedik vagy nyolcadik óra lehetett, közvetlenül az éjszaka megújulása előtt, a fény hirtelen hajtása alapján, amelyet minden este magára vet. A fák hirtelen léptek előre, elborítva az egész sivatagot – és az árnyék is velük jött.

Az első a mandulafa volt, amit árnyéka követett; a második a csipkebogyó, amit az árnyéka megelőzött. A harmadik a korai mogyoró, majd a törékeny cseresznye, a vad platán, a kétlevelű magyaltölgy, a bükk, és árnyékuk követte őket. Hangokat lehetett hallani, amelyek a nyelvek kimúlását énekeltek meg: nyolcpercenként eltűnt egy-egy magánhangzó.

Az édes hárs előre tört, és az árnyék vele jött; a sárga babér, a szűz kőris, a sötét fenyő – árnyékuk követte őket; a juhar és a folyók mellett síró fűzfák csatlakoztak hozzájuk.

Hallottam, hogy patakok folynak a könnyekben, és ebből a vízből – amint elhangzott a kiáltás – újjászületett az élet.

Megértettem, hogy hol vagyok.

Mindegyik kezem hirtelen három részre szakadt.

És négy állat beleegyezett, hogy örökre követ engem:

a teknősbéka, a hiúz, a karvaly.

Mi, az élők, mi, a varjú, a túzok, a zerge, a ponty, az ember, a kócsag, a vaddisznó, a mókus, a pangolin, a kígyó, a vakond, a méh, a farkas, a teknős, a kócsag, a gólya, a nyúl, a béka, a menyét, az oroszlán, mi : minden állat, a levegőben, a földön vagy a vízben;

mi, minden élőlény,

te hívtál minket le a földre, te fogadtál be minket együtt:

mi, a te teremtményeid, mi, akik neked köszönhetjük az életet.

Az időt, a teret és a földet.

Mi, a levegő, a föld és a vizek teremtményei.

Egy nap így egyedül trombitáltam egy csodálatos erdőben, és a madarak, ezeregyszáztizenegyen, odajöttek a lábamhoz, hogy megbékéljenek, amikor egyenként a két-két nevükön szólítottam őket:

Aranylile, sármány, barátcinege, kakata, papfilemile, hamvasfű, barázdabillegető, berki pirregő, libuc, cankó, csiviszvisz, csörgőréce, makkruca, bölömbika, bódorka, búbos banka, karógébics, fűzfamadár, csézik, trifkóruca, pintyőke, eszterág, pittypalatty...

euridiké.